

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 25. června 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem rušení náboženství dle § 122 a), b) tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stěžovatel uznán byl vinným zločinem dle § 122 tr. zák. jednak pro výrok, jež pronesl na dvoře velkostatku, jednak pro výrok, jež pronesl hlasitě v hostinci. Dovozuje-li zmateční stížnost z různých okolností, že v případě prvého není tu veřejného pohoršení, které skutková povaha zločinu dle § 122 a) tr. zák. prý předpokládá, stačí poukázat na to, že veřejné pohoršení není zákonným předpokladem skutkové podstaty zločinu dle § 122 a) tr. zák. Vyplyvá to zřejmě z § 123 tr. zák., jenž okolnost tuto uvádí výslovně jako podmínku použití vyšší trestní sazby dle tohoto §u, kteroužto podmínku rozsudek sám v případě prvého, o němž tu jde, nepokládal skutkovým stavem za opodstatněnou. Pokud pak dle § 122 a) tr. zák. veřejnosti vůbec je zapotřebí, dána jest nepochybně tím, že stěžovatel dle zjištění rozsudku závažná slova křičel ve dvoře velkostatku na pasáka Františka M., tedy za okolností, kde je slyšela nejen přítomná šafářka B-ová, nýbrž i jiní z četného ve dvoře velkostatku hospodářského personálu je slyšeti mohli, kdyby bývali náhodou přítomni. Rovněž nestačí na vyloučení veřejnosti v případě druhém okolnost, že osoby, v hostinci meškající, jen částečně výrok stěžovatelův slyšely a potvrdily, kdyžť pronesen byl hlasitě v přítomnosti většího počtu osob v místnosti hostinské, každému přístupné. To však stačí i s hlediska § 122 b) tr. zák., který vyžaduje jen veřejné pronesení řeči, ne snad nějaké formální »řečnění«.

Čís. 645.

»Násilím« na věcech (§ 83 tr. zák.) jest jakákoliv svémoc, kterou se s věcmi nakládá způsobem, jež oprávněná osoba připustiti nechce.

»Vniknutím« ve smyslu § 83, druhý případ, tr. zák. může býti i pouhý vstup do cizího domu neb do cizího bytu. Není třeba, by pachatelé byli předem srozuměni.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1921, Kr II 283/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 12. března 1921, jímž byli obžalovaní sprostěni z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle § 83 tr. zák., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud sprostil obžalované z obžaloby pro zločin dle § 83 tr. zák. z těchto úvah:

1. Adolf B. nejednal při vstupu do domu a odepnutí domovních dveří úmyslně, neboť úmysl, přestěhovati svůj (své matky) nábytek, zrodil se v něm teprve, když byl v domě;

2. obžalovaní nejednali — jak § 83 tr. zák. předpokládá — dle předchozí úmluvy, sjednocení vůlí a společným úmyslem, rušiti pokojnou držbu majetku, neboť B. se rozhodl k přestěhování věcí teprve, když byl již v domě, E. byl zavolán jako svědek a Ema N. neměla o zamýšleném přesídlení vědomosti;

3. vyklizení školního nábytku z místnosti opatrovny není násilím ve smyslu § 83 tr. zák., jímž rozuměti jest — co do majetku a statku — jen poškozování věcí;

4. E. nesúčastnil se násilí — a pomáhal pouze při skládání přivezeného nábytku;

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá tento sprostující výrok z důvodů zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) a čís. 5 tr. ř. Nelze jí sice přisvědčiti, pokud dovozuje, že násilím ve smyslu § 83 tr. zák. bylo by bývalo již vynášení nebo vyvážení sena z domu; neboť toto by se nebylo dotýkalo věci cizí, ani věci, která dle vůle oprávněného držitele domu měla zůstat v domě, nebylo by se tedy přičilo vůli oprávněné osoby a nebylo by proto bylo svémocí. Avšak jinak nelze právním výtkám stížnosti upřítí důvodnosti. Násilnost vtrhnutí do cizí nemovitosti jest známkou pouze prvního případu zločinu dle § 83 tr. zák.; pojem vniknutí dle druhé věty § 83 tr. zák. nevyžaduje než, že vstup do cizího domu nebo do cizího bytu se stal proti projevené neb i jen předpokládané vůli oprávněné osoby nebo jejího zástupce; byť by tedy domovní dvěře nebyly už zamčené, vnikli ve smyslu § 83 tr. zák. obžalovaní do domu, bylo-li jim z prohlášení svědkyně W-ové nebo jinak povědomo, že oprávněný učitel F. nebo jeho zástupkyně nesvolují, aby do domu vstoupili. Ze slov »s více sebranými lidmi« nelze dovozovati požadavek předchozí úmluvy pachatelů; jest proto bez významu, dostavili-li se Ema N. a E. před školu bez vědomí o zamýšleném přesídlení; stačí, vznikl-li třeba teprve na místě činu společný úmysl, vniknouti do domu a bylo-li pak vykonáno násilí; stačí zejména, vznikl-li tento úmysl v B-ovi teprve v domě a v spolupachatelích, když s nimi B. přivezený nábytek skládal a do domu vnášel. Násilím na majetku nebo statku ve smyslu § 83 tr. zák. rozuměti jest nejen poškozování věcí, nýbrž jakákoliv svémoc, kterou se s věcmi nakládá způsobem, kterýž oprávněná osoba připustiti nechce; násilím bylo tedy i vynášení školního nábytku z místnosti opatrovny, ve které dle vůle oprávněných držitelů této místnosti a domu (školní správy a učitele F-a) měl zůstat; vynášení tohoto a vnášení přivezeného nábytku vzájemně se doplňovaly; jedním bez druhého nebylo by dosaženo účele použití proti vůli oprávněných dosavadní školní místnosti k obývání rodinou N-ovou; kdož jednali za tímto společným účelem ve společném úmyslu, zodpovídají jako spolupachatelé za celý výsledek činnosti všech, třebaže ten neb onen pachatel seúčastnil pouze té neb oné části celého děje; jest proto bez významu, nesúčastnila-li se některá z osob, do domu vniknuvších, vynášení školního nábytku. Ježto při tomto správném právním posouzení trestného činu bude třeba zjistiti celou řadu rozhodných okolností, bylo rozsudek zrušiti a vrátiti věc soudu první stolice.